

XXI. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Даените са взети от разработките на годишните статистически отчети на здравните заведения.

В здравната мрежа са включени заведенията в системата на Министерството на народното здраве, народните съвети, Министерството на транспорта и на някои други централни ведомства.

От 1965 г. броят на общите болници намалява поради трансформиране на някои селски болници в амбулатории и прехвърляне на леглата им към градските заведения.

През 1973 г. броят на болничните заведения намалява вследствие обединяването им.

Инфекциозните болници от 1965 г. са намалели вследствие обединяването и трансформирането на някои от тях.

За родилни домове са посочени самостоятелните родилни домове и леглата в тях, без броя на родилните отделения и леглата им в състава на другите здравни заведения.

От 1965 г. броят на родилните домове намалява поради реорганизиране на селските родилни домове и прехвърляне на родилни легла в градските здравни заведения.

През 1968 г. се извърши реорганизация на здравната мрежа и се утвърди нова номенклатура на здравните заведения. Градските родилни домове са трансформирани в акушеро-гинекологични болници. Част от селските родилни домове преминават в състава на селските здравни заведения, а на друга част от тях леглата са намалели и прехвърлени към градските здравни заведения.

През 1972 г. болниците при ВМИ и ИСУЛ и стационарите при научноизследователските институти са обединени в Медицинска академия.

Броят на лекарските здравни пунктове е намалял, както поради трансформирането им в амбулатории, така и поради обединяването им в медико-санитарни части, а по-късно и в други здравни заведения от общ тип.

Селските болници, амбулатории и лекарски здравни пунктове са трансформирани в селски поликлиники, селски здравни служби и селски здравни участъци.

Медико-санитарните части са трансформирани в работнически болници и поликлиники.

Броят на противотуберкулозните диспансери се променя поради трансформиране на противотуберкулозните заведения.

Намалението на санаториумите за белодробна туберкулоза се дължи на обединяването и трансформирането им в противотуберкулозни болници и санаториуми за нетуберкулозни.

Санаториумите за костно-ставна туберкулоза са намалели през 1965 г., а по-късно и изцяло трансформирани и обединени с други здравни заведения.

В броя на санаториумите за нетуберкулозни са включени всички заведения, подчинени на различни ведомства: Министерство на народното здраве (вкл. Санаторно-курортна дирекция), народните съвети, Централния съвет на профсъюзите, ЦКС – трудещи се селяни и други ведомства.

Вследствие на извършената реорганизация през 1973 г. една част от санаториумите за нетуберкулозни към ЦС на БПС и ЦКС преминаха към Санаторно-курортна дирекция, а друга част – към Държавния комитет по туризма. През 1979 г. тези санаториуми, които бяха към Държавния комитет по туризма, преминаха към ЦС на БПС.

Броят на ношните санаториуми след 1965 г. е намалял поради трансформирането на някои от тях в профилакториуми. През 1977 г. ношните санаториуми са закрити.

През 1966 г. се извърши реорганизация на санаторно-курортните заведения, голяма част от които се обособяват като самостоятелни, вследствие на което техният брой значително нараства.

От 1978 г. леглата за хронично болни преминаха от санаториални към болючни легла.

През 1966 г. санитарно-противоепидемичните станции бяха реорганизирани в хигиенно-епидемиологични институти, а тези към Министерството на транспорта – в хигиенно-епидемиологични станции. През 1972 г. хигиенно-епидемиологичните институти (централи и клонове I категория към тях) са трансформирани в хигиенно-епидемиологични инспекции.

Увеличаването на броя на станциите за бърза медицинска помощ през 1978 г. се дължи на включването на отделения за бърза медицинска помощ, а от 1979 г. – и на звената за бърза и неотложна медицинска помощ. До 1977 г. включително те са отчитали дейността си към болничните заведения, към които се числят.

Женските консултации влизат в състава на здравните заведения от общ тип или акушеро-гинекологичните отделения. Под тяхно диспансерно наблюдение се намират бременните от ранния период на бременността до завършване на следродилния период и някои гинекологично болни жени.

Детските консултации влизат в състава на детските болници и детските отделения към болниците от общ тип. Под тяхно наблюдение се намират всички новородени деца от изписването им от родилното заведение до навършване на 7-годишна възраст.

Детско-женските консултации влизат в състава предимно на селските лечебно-профилактични заведения. Намалението на детското-женските консултации се дължи на закриването на постоянни детското-женски консултации и разкриване на подвижни за сметка на постоянните.

В заведенията за социални грижи се настаниват лица, които подлежат на обществено подпомагане и са с ограничена работоспособност – стари хора, лица с телесни и душевни недъзи и други. През 1975 г. броят на заведенията намалява поради трансформиране на заведения. Към местата в заведенията за социални грижи са включени и местата за домашен социален патронаж.

В броя на медицинския персонал е включен персоналът в системата на Министерството на народното здраве (вкл. персоналът в здравните заведения към народните съвети и заведенията към Санаторно-курортно управление), в научноизследователските институти, Министерството на транспорта и други ведомства. Не са включени медицинските кадри в системата на Министерството на вътрешните работи, Министерството на народната отбрана, Управлението на строителните войски, неземащите обществена служба (пенсионери и др.) и работещите извън страната. От 1977 г. към средния медицински персонал е включен и персоналът с полувисше медицинско образование.

В броя на медицинските сестри са включени сестрите от общ, детск и стоматологичен профил.

Промяната в броя на аптеките, аптечните павилиони и санитарни магазини се дължи на реорганизация в аптечната мрежа: прекатегоризация на аптеки и преминаването им в аптечни филиали, обединяване на заведения в комплекси и др.

В броя на почивните домове са включени всички почивни домове от системата на Държавния комитет по туризма, Централния съвет на профсъюзите, ЦКС – трудещи се селяни и на други ведомства.

Като един почивен дом се отчита самостоятелно обособен обект, териториално ограничен, състоящ се от една или повече сгради, използвани за отдих и почивка на трудещите се, които имат едно управление (един управител).

В броя на почивалите лица се посочват лицата, ползвали легло в почивния дом (включително децата, независимо дали са ползвали самостоятелно легло или с родителите си), а от 1974 г. и лицата, преминали краткотраен отпуск.

Коефициентите за заболяванията от заразни болести са изчислени със средногодишния брой на населението.